

nemt Retsmiddel til at sikre sig Erstatning hos den skyldige. Men udelukket er det jo ikke, og Loven burde næppe i saa Tilfælde afskære de uberettiget lockoutede fra Understøttelse. Tværtimod burde Understøttelsen under saadanne Forhold være hjemlet i Loven tilligemed en Bestemmelse om, hvorledes den eventuelle Erstatning for udbetalt Arbejdsløshedsunderstøttelse kunde indtales hos Arbejdsgiveren — om ved de ordinære Domstole, Den faste Voldgiftsret eller andet Sted —. De Hensyn, som her gør sig gældende, er dog for detaillerede til at uddybes i nærværende Fremstilling.

At *lovlige Lockouter* ubetinget og i alle Tilfælde afskærer fra Understøttelse, er ogsaa en tvivlsom Regel. Der *kan* tænkes lovlige, men uretfærdige Lockouter, udsprungne af tilfældige Arbejdsgiveres Lune eller Misforstand, Lockoutkrav, som Forligsmandsinstitutionen ikke i sine Mæglingsbestræbelser kan give Medhold, som den offentlige Mening er imod, og som Arbejderne med fuld Ret modsætter sig. Og der kan iværksættes Lockouter, hvor den skabte Arbejdsløshed kun tilsyneladende er hidført ved Lockouten, men i Virkeligheden er en Konjunkturarbejdsløshed; idet Arbejdsgiveren, der staar overfor en sig nærmende Konjunkturstandsning, netop derfor anser Øjeblikket gunstigt til en Lockout-Offensiv.

At Staten skulde indlade sig paa at skifte Ret mellem de stridende Parter i Lønkampene, altsaa paa „tvungen Voldgift“, er ganske vist foreløbigt usandsynligt; men en anden Sag er, om Staten dog ikke kunde gaa saa langt i sin Bedømmelse af, hvad der i det enkelte Tilfælde var billigt eller ubilligt, at den deraf gjorde det afhængigt, om Understøttelse maatte ydes. Staten kunde f. Eks. under en Lockoutsituation, hvor Forligsmandens Mæglingsforslag var forkastet af Arbejdsgiverne, forstærke Forligsmandsinstitutionen med Bisiddere til Afgørelse af, hvorvidt der trods Lockouten skal kunne udbetales Understøttelser. Og naar Spørgsmaalet er det, hvor langt Lockouten i Virkeligheden fatter — hvor Arbejdsgiver-Lockouten hører op og Konjunkturarbejdsløsheden begynder —, der vilde det vel ogsaa være heldigt til Bedømmelsen at have et saadant Raad, der staar ganske upartisk overfor selve Arbejdsstriden, og som kunde afgøre, i hvilken Udstrækning, trods Lockoutsituationen, Understøttelser maatte udbetales.

*

*

*

Vi gaar dernæst over til *Strejkerne* — de ulovlige o: de overenskomststridige og de lovlige.

At de *ulovlige* Strejker ikke maa understøttes af Staten, er en Selvfølge. Staten kan ikke paa den ene Side give Lovforskrifter og i dyre Domme oprette Domstole, Foged, Politi o. s. v. for at opretholde Forskrifterne, og saa paa den anden Side hjælpe Folk med Penge til at bryde Forskrifterne. Og denne Selvfølgelighed gælder ikke mindst, hvor Talen er om Kontraktsbrud. Hele vor Retsorden og hele vor Retsbevidsthed hviler paa den Grundpille, at Løfter er bindende og Kontrakter skal holdes. Og en af Kontraktsarterne er de kollektive Overenskomster.

Men dertil kommer, at den kollektive Overenskomst er en Nyskabning blandt Kontrakter. Paa Grund af dens Ejendommeligheder er det ikke gjort paa een Dag at faa inddyrket i den almindelige Bevidsthed dens bindende Karakter og Ligestilling med almindelige Kontrakter. Det bliver derfor dobbelt farligt, hvis det lovfæstede Understøttelsessystem bidrager til her at svække Retsbevidstheden. Tværtimod er der